

PROPOZYCJE PROGRAMOWE WYCHOWANIA EKONOMICZNEGO

Poniżej lista kompleksowych propozycji programu wychowania ekonomicznego przygotowanych do tej pory przez zespoły Związku Harcerstwa Polskiego a także zestawienie programów opracowanych przez podmioty zewnętrzne. Programy zewnętrzne zostały zweryfikowane przez instruktorów Wydziału Wychowania Ekonomicznego pod względem treści oraz form, ich użyteczności dla prowadzenia programu podstawowych jednostek organizacyjnych ZHP oraz harcerskich szkoleń, zarówno jako inspiracje jak i propozycje do bezpośredniego stosowania.

I. Propozycje z obszary wychowania ekonomicznego opracowane przez zespoły Związku Harcerstwa Polskiego

Barwy Przyszłości – części: „Paleta Możliwości” oraz „Moje kolory” dotyczące obszarów wychowania ekonomicznego.

Program ten ma już 12 lat, jednak ciągle może być interesującą pozycją w działaniach drużyny. Filar „Paleta możliwości” obejmuje wychowanie ekonomiczne

z propozycjami zbiórek, sprawności, form pracy dla wszystkich pionów metodycznych, poruszając takie tematy jak: przedsiębiorczość i sposoby zarobkowania, praca ze składką, planowanie budżetu domowego i budżetu biwaku, giełda i bankowość, w tym płatności elektroniczne. Część „Moje kolory” jest przeznaczone dla wędrowników i porusza kwestie życiowej samodzielności oraz radzenia sobie na rynku pracy.

Biorąc pod uwagę zainteresowania harcerzy program dostarcza materiału do wychowania ludzi PRZEDSIĘBIORCZYCH, ZARADNYCH, UCZCIWYCH.

LINKI do materiałów BARW PRZYSZŁOŚCI:

- „Paleta Możliwości”: <http://cbp.zhp.pl/wp-content/uploads/2014/06/paleta-mozliwosci.pdf>
- „Moje kolory”: <http://cbp.zhp.pl/wp-content/uploads/2014/06/moje-kolory.pdf>

„Ekonomia jest kobietą” ma na celu promowanie poprzez edukację ekonomiczną takich wartości jak świadomość, odpowiedzialność oraz wiara we własne możliwości.

Edukacja ekonomiczna w ramach projektu obejmuje takie zagadnienia jak: świadome podejmowanie decyzji dotyczących konsumpcji, zarządzania pieniędzmi czy wyboru zawodu oraz znajomość konsekwencji i zależności jakie rządzą naszą rzeczywistością. Jak wynika z opisu projektu: „Nie chodzi o to, by zarobić jak najwięcej, ale by zarabiać odpowiedzialnie.”

Program zawiera propozycje form pracy, zbiórek, zadań zespołowych i indywidualnych, przygotowanych dla wszystkich grup metodycznych i oczywiście nie tylko dla kobiet. Obejmuje takie obszary jak: ŚWIADOMA KONSUMPCJA, FILANTROPIA, ZARZĄDZANIE PIENIĘDZMI, MOJA PRZYSZŁOŚĆ EKONOMICZNA

LINKI do materiałów EKONOMIA JEST KOBIECĄ:
<https://ekonomiajestkobieta.zhp.pl/scenariusze-2/>

LATO Z FINANSAMI

„LATO z FINANSAMI” pakiet pilotażowy materiałów programowych przygotowany przez instruktorów Wydziału Wychowania Ekonomicznego do wykorzystania przez drużyny w ramach NAL oraz jednostki biorące udział w HAL.

Finanse niejednemu wydają się trudne i nudne, tymczasem my, Wydział Wychowania Ekonomicznego, uważamy, że mogą być i przystępne i ciekawe. W wakacje 2020 zaproponowaliśmy Wam pierwsze propozycje, dzięki którym postaramy się to udowodnić.

Materiały obejmą dwa obszary tematyczne:

- rynek i pieniądze – jak przybliżyć kilka podstawowych pojęć z zakresu ekonomii,
- budżet i konsumpcja – jak uczyć rozsądnego planowania i gospodarowania środkami.

W ramach tych tematów przygotowano:

- **konspekty zajęć** (w tym gier oraz form dyskusyjnych dla wędrowników) dla wszystkich grup metodycznych z dwóch obszarów: „rynek i pieniądze” i „budżet i konsumpcja”,
- **konkursy dla zastępów, gromad, drużyn** przygotowane wraz z naszym Partnerem, Warszawskim Instytutem Bankowości,
- **wykaz sprawności związanych z wychowaniem ekonomicznym** (zarówno aktualnych, jak i tych testowanych aktualnie przez drużyny biorące udział w pilotażu SIM),

- **ciekawostki ekonomiczne** (ciekawostki, jako baza do poruszenia pojęć ekonomicznych w formie quizów bądź dyskusji).

LINKI do materiałów LATO z FINANSAMI: <http://cbp.zhp.pl/propozycje/lato-z-finansami/>

II. Zewnętrzne propozycje programowe obejmujące obszary wychowania ekonomicznego

Portal Edukacji Ekonomicznej NBP - jego celem jest przekazywanie i pogłębianie wiedzy o ekonomii i gospodarce, a także wspieranie innych działań edukacyjnych NBP. Korzystanie z zasobów portalu jest bezpłatne. Można w nim znaleźć interesujące materiały, konspekty zajęć, multimedialne prezentacje i filmy, quizy oraz słownik pojęć ekonomicznych.

Do wykorzystania dla zbiórek drużyn, planowania obozów, zimowisk czy biwaków. Są tam także użyteczne materiały na czas zbiórek on-line w czasie pandemii.

- Konspekty zbiórek, zajęć – LINK: https://www.nbportal.pl/dydaktyka/scenariusze-lekcji/szkola-ponadgimnazjalna/przedsiębiorczosc_ksztal_podstawowe
- Filmiki edukacyjne - LINK: <https://www.nbportal.pl/rozrywka/filmy/filmy-animowane>
- Artykuły z ciekawostkami ekonomicznymi – LINKI:
<https://www.nbportal.pl/wiedza/artykuly/gospodarka>
<https://www.nbportal.pl/wiedza/artykuly/finanse>
<https://www.nbportal.pl/wiedza/artykuly/pieniaz>
- Animacja – obieg pieniądza w gospodarce - LINK:
<https://www.nbp.pl/edukacja/zasoby/scenariusze/rola-pieniadza/rola-pieniadza-animacja.mp4>
- Komiks „Na tropach złotego” – LINK:
<https://www.nbp.pl/edukacja/zasoby/komiksy/na-tropach-zlotego.pdf>
- Gra „EkoMistrz” – LINK:
<https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/edukacja/zasoby/gry/ekonomistrz.html>

finansowego w sieci.

Materiały edukacyjne na temat bankowości oraz biblioteka ciekawych filmików edukacyjnych na temat transakcji dokonywanych w formie elektronicznej oraz bezpieczeństwa

- Filmiki edukacyjne – LINK:
<https://www.youtube.com/channel/UC0hP7yAJ58bkWJnsnf-hHhw>

- Przydatne infografiki – LINK:

<https://www.wib.org.pl/wp-content/uploads/2020/06/Poziom-Wiedzy-Finansowej-Polak%C3%B3w-2020.pdf>

<https://www.wib.org.pl/wp-content/uploads/2020/10/201021-platnosci-bezgotowkowe-oczami-polakow-2020-prezentacja.pdf>

„Finansiaki” to projekt Banku Santander wspierający rozwój kompetencji z obszaru finansów i przedsiębiorczości.

W ramach projektu zbudowano internetowy serwis wiedzy, w którym umieszczone są materiały edukacyjne dla różnych grup odbiorców: rodziców dzieci już od 3 roku życia (poradniki, bajki, kolorowanki), młodzieży (animacje, quizy i gry edukacyjne) i nauczycieli (scenariusze lekcji).

Zasoby edukacyjne zostały przygotowane zgodne z podstawą programową dla szkół podstawowych i liceów.

Są tam poza scenariuszami i formami, które można zastosować na zbiórkach, także materiały łączące rozumienie pieniądza i ekonomii z cyklem rozwoju dzieci. Mogą one stanowić bardzo dobrą bazę do zwiększania świadomości wśród drużynowych, a także dla potrzeb kontaktu i współpracy z rodzicami harcerzy.

Celem portalu jest nie tylko budowa wiedzy ekonomicznej wśród najmłodszych lecz także zwiększanie umiejętności rozmawiania na temat finansów, rozwój kompetencji rodziców i nauczycieli / instruktorów

w zakresie nauczania podstaw wiedzy o finansach oraz podniesienie wiedzy na ten temat

Poradniki i materiały opracowane zostały przy współpracy z metodykiem oraz psychologiem, dzięki którym otrzymujemy pomysły i narzędzia do prowadzenia efektywnej edukacji w tym zakresie, a najmłodszy – przyjazne w formie i angażujące gry i zabawy.

MATERIAŁY PROGRAMU:

- Dostęp do całego programu – LINK: <https://finansiaki.pl/>
- Poradnik o finansach i wychowaniu ekonomicznym dzieci, dla instruktorów i rodziców – LINK: <https://finansiaki.pl/ksiazka-finansiaki-to-my/>
- Fazy rozwoju dzieci a wychowanie ekonomiczne (rozumienie pieniędzy) – LINK: <https://finansiaki.pl/arttykul/po-co-dzieciom-wiedza-ekonomiczna/>

Scenariusze zajęć z różnych obszarów wychowania ekonomicznego, wraz z filmikami. Wszystko podane w atrakcyjnej formie z ciekawymi pomysłami na formy przekazu wiedzy.

Materiały dostępne pod LINKIEM: <https://mises.pl/projekty/lekcje-ekonomii-dla-mlodziezy/>

PROSTA EKONOMIA. Doświadcz wychowania ekonomicznego w przyjemny i przystępny sposób!

Strona porusza różnorodne zagadnienia i tłumaczy pojęcia z dziedziny ekonomii i jej mechanizmów, finansów i inwestowania, pieniędzy i konstrukcji budżetów, oszczędzania, rynku pracy, budżetu obywatelskiego i konkurencji, monopolu i praw ekonomii, etc.

– to wszystko znajdziesz w krótkich filmach, artykułach i podcastach podanych w maksymalnie syntetycznej i czytelnej formule.

Materiały – LINK: <https://www.youtube.com/channel/UCNT3teib54LOt98CSlpzjQ>

NieNieodpowiedzialni.

Portal zawierający artykuły, prezentacje, odczyty, wywiady a wszystko związane z ekonomią, społeczną odpowiedzialnością biznesu, a także w nawiązaniu do przyszłości, tego wszystkiego, co może nasz czekać w zakresie światowej gospodarki, przemian społecznych oraz trendów rozwoju.

Wyśmienity pakiet materiałów do przygotowywania form dyskusyjnych na poziomie wędrowników oraz instruktorów, planowania projektów odpowiedzialnych społecznie oraz stawiania zadań rozwojowych poszerzających horyzonty harcerzy starszych i wędrowników w obszarach łączących ekonomię i pojęcie wartości finansowych z wartościami relacji międzyludzkich.

- Całość materiałów dostępna pod linkiem: <https://nienieodpowiedzialni.pl/>
- Przykład wywiadu prof. Bralczyka – LINK: <https://youtu.be/urjqB1dr314>
- „Dlaczego jako konsumenci się nie buntujemy?” – LINK: <https://youtu.be/lY-USkPlilg>
- „Dobre zarządzanie to afirmacja i bunt” - prof. Krzysztof Obłój – LINK: <https://youtu.be/JDQgo8utqMA>
- „Potakiwacze szczególnie pożądanii” – LINK: <https://nienieodpowiedzialni.pl/potakiwacze-szczegolnie-pozadani/>
- Czy kapitalizm to escape room? - prof. Krzysztof Obłój - LINK: <https://youtu.be/s4hIsH7ZvCs>
- Cykl artykułów „Świat po pandemii” – LINK: <https://nienieodpowiedzialni.pl/temat/swiat-po/>